

Штучний інтелект та цифровізація. Словник термінів

Словник термінів «Штучний інтелект та цифровізація» є довідковим виданням, спрямованим на систематизацію й уніфікацію основних понять у сфері штучного інтелекту, цифрових технологій та цифрової трансформації. Видання розкриває сучасну термінологію, що використовується в інформаційних технологіях, освіті, управлінні, економіці, праві та суміжних галузях.

Словник розрахований на здобувачів вищої освіти, аспірантів, науково-педагогічних працівників, фахівців-практиків, а також державних службовців і управлінців, які працюють у сфері цифровізації та впровадження інноваційних технологій. Видання буде корисним усім, хто прагне орієнтуватися в сучасній термінології штучного інтелекту та цифрового розвитку в умовах цифрової трансформації суспільства.

**ЗВО ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ: СЛОВНИК ТЕРМІНІВ

ЗА ЗАГАЛЬНОЮ РЕДАКЦІЄЮ

О. О. КАРМАЗИ, Д. В. КУШЕРЕЦЬ, Т. В. ФЕДОРЕНКО

УДК 340.13(477):004.8(038)

Ш 94

*Рекомендовано до друку Вченою радою
ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
(протокол № 2 від 30.04.2026 р.)*

Рецензенти:

Стефанчук Микола Олексійович, доктор юридичних наук, професор, народний депутат України 9-го скликання, голова підкомітету з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу (acquis ЄС), виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, заслужений юрист України.

Мічурін Євген Олександрович, доктор юридичних наук, професор, професор юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, член науково-консультативної ради при Верховному Суді.

Штучний інтелект та цифровізація : словник термінів / за заг. ред. О. О. Кармази, Д. В. Кушерець, Т. В. Федоренко. – Київ : Університет «Україна», 2026. – 176 с.

ISBN 978-966-388-754-8

Словник термінів «Штучний інтелект та цифровізація» є довідковим виданням, спрямованим на систематизацію й уніфікацію основних понять у сфері штучного інтелекту, цифрових технологій та цифрової трансформації. Видання розкриває сучасну термінологію, що використовується в інформаційних технологіях, освіті, управлінні, економіці, праві та суміжних галузях.

Словник розрахований на здобувачів вищої освіти, аспірантів, науково-педагогічних працівників, фахівців-практиків, а також державних службовців і управлінців, які працюють у сфері цифровізації та впровадження інноваційних технологій. Видання буде корисним усім, хто прагне орієнтуватися в сучасній термінології штучного інтелекту та цифрового розвитку в умовах цифрової трансформації суспільства.

УДК 340.13(477):004.8(038)

ISBN 978-966-388-754-8

© Університет «Україна», 2026
© Колектив авторів, 2026

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ	AUTHOR TEAM
Дабіжа Віра Василівна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу Інституту права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (Україна).	Vira Dabizha, PhD in Public Administration, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Relations and Political Consulting Institute of Law and Public Relations of the Open International University of Human Development «Ukraine» (Ukraine).
Домінгос Глорія, Генеральний директор та головний адвокат, юридична фірма Домінгос, співдиректор клінік, Латиноамериканська асоціація адвокатів Вашингтона, член правління «Партнер у працевлаштуванні», співавтор Сіетл, Вашингтон (США).	Domingos Gloria, CEO and General Counsel, Domingos Law Firm, Co-Clinical Director, Latino American Bar Association of Washington, Board Member, Partner in Employment, Co-Author Seattle, Washington (USA).
Загородня Альона Сергіївна, доктор філософії з галузі знань «Управління та адміністрування», доцент, доцент кафедри міжнародних відносин та політичного консалтингу Інституту права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (Україна).	Alona Zahorodnia, PhD in Management, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Relations and Political Consulting Institute of Law and Public Relations of the Open International University of Human Development «Ukraine» (Ukraine).
Ізуйта Петро Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент, Заслужений юрист України, професор кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін Інституту права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (Україна).	Petro Izuita, PhD in Law, Associate Professor, Honored lawyer of Ukraine, Pprofessor of the Department of Brunch Law and General Legal Disciplines Institute of Law and Public Relations of the Open International University of Human Development «Ukraine» (Ukraine).
Карашук Катерина Леонідівна, доктор філософії з галузі знань «Право», медіаторка, приватна виконавиця виконавчого округу міста Києва, Голова Комітету з медіації та інших видів альтернативного врегулювання спорів при Раді приватних виконавців України, Голова ГО АМПУ (асоціація медіаторів правників України), член МАПтТЕ (міжнародна асоціація психологів і тренерів-експертів) (Україна).	Kateryna Karashchuk, PhD in Law, Mediator, Private Enforcement Officer for the Kyiv City Enforcement District, Chair of the Committee on Mediation and Other Forms of Alternative Dispute Resolution (ADR) at the Council of Private Enforcement Officers of Ukraine, Chair of the NGO «Association of Legal Mediators of Ukraine» (ALMU), Member of the International Association of Psychologists and Expert Trainers (IAPET) (Ukraine).
Кармаза Олександра Олександрівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін Інституту права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», професор Інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, член Центральної виборчої комісії (Україна).	Oleksandra Karmaza, Doctor of Juridical Sciences, Professor, Professor of the Department of Brunch Law and General Legal Disciplines Institute of Law and Public Relations of the Open International University of Human Development «Ukraine», Professor Institute of Continuing Education Taras Shevchenko National University of Kyiv, member of the Central Election Commission (Ukraine).
Короєд Сергій Олександрович, доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник відділу проблем цивільного, трудового та підприємницького права Інституту держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України (Україна).	Sergii Koroied, Doctor of Juridical Sciences, Professor, Leading Researcher of the Department of Civil, Labor and Business Law Problems of the V.M. Koretsky Institute of State and Law of the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine).
Кушерець Дарина Василівна, доктор юридичних наук, професор, ректор Університету штучного інтелекту та цифровізації (Україна, США).	Daria Koucherets, Doctor of Juridical Sciences, Professor, Rector of University of AI and Digitalization (Ukraine, USA).
Панфілова Юлія Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного права, заступник декана з навчальної роботи факультету міжнародної торгівлі та права Державного торговельно-економічного університету (Україна).	Yulia Panfilova, PhD in Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International, Civil and Commercial Law, Deputy Dean for Academic Affairs of the Faculty of International Trade and Law, State University of Trade and Economics (Ukraine).

Таланчук Ірина Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін Інституту права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (Україна).	Iryna Talanchuk, PhD in Law, Associate Professor of the Department of Brunch Law and General Legal Disciplines Institute of Law and Public Relations of the Open International University of Human Development «Ukraine» (Ukraine).
Фаст Олексій Олександрович, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри галузевого права та загальноправових дисциплін Інституту права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (Україна).	Oleksii Fast, PhD in Law, Associate Professor, Head of the Department of Brunch Law and General Legal Disciplines Institute of Law and Public Relations of the Open International University of Human Development «Ukraine» (Ukraine).
Федоренко Тетяна Вікторівна, кандидат юридичних наук, доцент, директор Інституту права та суспільних відносин ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» (Україна).	Fedorenko Tetiana, PhD in Law, Associate Professor, Director of the Brunch of Law and Public Relations of the Open International University of Human Development «Ukraine» (Ukraine).

ВІД АВТОРІВ

Право не може мовчати там, де цифрові технології вже говорять – ця книга є спробою надати праву «друковане слово».

У сучасному світі стрімко розвивається процес цифровізації, який супроводжується інтенсивним впровадженням технологій штучного інтелекту, автоматизації в різні сфери суспільного життя: бізнес, медицину, освіту, юриспруденцію, державне управління, науку, економіку, будівництво та повсякденний побут людини. Саме тому актуальною є уніфікація понять, які використовуються у сфері цифровізації та штучного інтелекту.

Зважаючи на швидкість змін у цифровому світі, у світі постійно виникають нові терміни, поняття та явища, що не завжди мають усталені переклади або ж чіткі визначення. Часто це стає причиною нерозуміння, неправильного трактування інформації, а в деяких випадках і серйозних помилок у комунікації між фахівцями різних галузей та рівнів підготовки.

Саме для розв'язання цих проблем і був створений цей словник. Його головною метою є забезпечення систематизації, чіткості та однозначності у трактуванні термінології у сфері штучного інтелекту та цифровізації.

Цей словник – не збірник авторських інтерпретацій. Кожний термін – це законодавчо визначений термін з нормативно-правового акта, який підкріплений QR-кодом, що веде до першоджерела. У будь-який момент кожен може перевірити термін і побачити контекст, в якому він вживається законодавцем. Це принципова позиція: словник – це дзеркало права, а не думка про нього.

Ця книга – перша частина глобального проекту. Наступний том охопить американську правову систему, а підсумкове видання Lex AI: A Global Legal Language поставить європейську та американську системи поруч – не щоб обрати кращу, а щоб побачити різницю. Бо саме в цій різниці народжується справжнє розуміння.

Сподіваємося, що видання буде корисним для кожного, хто прагне поглибити свої знання у сфері цифровізації та штучного інтелекту, а також сприятиме розвитку міждисциплінарної взаємодії і загальному підвищенню цифрової грамотності.

З повагою до читача –

**Олександра Кармаза
Дарина Кушерець
Тетяна Федоренко**

AUTHORS PREFACE

The law cannot remain silent where digital technologies are already speaking – this book is an attempt to give the law the «printed word».

In the contemporary world, the process of digitalization is advancing at an unprecedented pace, accompanied by the extensive integration of artificial intelligence technologies and automation across diverse spheres of social life, including business, healthcare, education, law, public administration, science, economics, construction, and everyday human activities. Consequently, the harmonization and standardization of the concepts and terminology used in the fields of digitalization and artificial intelligence have become increasingly important.

Given the rapid evolution of the digital environment, new terms, concepts, and phenomena continuously emerge. Many of these lack established translations or universally accepted definitions. This often results in misunderstandings, inconsistent interpretation of information, and, in some cases, significant communication barriers among professionals from different disciplines and levels of expertise.

It is precisely to address these challenges that this dictionary has been developed. Its primary objective is to promote the systematization, clarity, and consistency of terminology related to artificial intelligence and digitalization, thereby facilitating a common understanding among researchers, practitioners, policymakers, and other stakeholders.

This dictionary is not a collection of authors' interpretations. Each entry represents a term formally defined in a legislative or regulatory act and is accompanied by a QR code linking directly to the original source. This allows readers to verify every definition and examine the legal context in which the term is used by the legislator. This principle constitutes the foundation of the publication: the dictionary is intended to reflect the law itself, rather than subjective opinions about it.

This volume represents the first stage of a broader international project. The next volume will focus on the legal framework of the United States, while the final publication, Lex AI: A Global Legal Language, will present European and American legal approaches side by side—not to determine which is superior, but to illuminate their differences. It is through understanding these differences that genuine legal and conceptual comprehension emerges.

We hope that this publication will serve as a valuable resource for everyone seeking to deepen their knowledge of digitalization and artificial intelligence. Furthermore, we trust that it will contribute to the development of interdisciplinary cooperation, enhance legal and technological literacy, and support the formation of a common professional language in the rapidly evolving digital era.

With sincere respect to the reader –

**Oleksandra Karmaza
Daryna Kusherets
Tetiana Fedorenko**

Перейти на сайт →